

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 796/2016-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. novembra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], toho času vo väzbe v Ústave na výkon väzby Nitra, zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Foltánom, SNP 708, Nitra, vo veci namietaného porušenia základných práv na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 a na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Nitre a jeho uznesením č. k. 2 Tpo 35/2016-63 z 11. mája 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. júna 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia základných práv na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 a na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej

len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) a jeho uznesením č. k. 2 Tpo 35/2016-63 z 11. mája 2016.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol uznesením Okresného súdu Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“) č. k. 12 Tp 55/2016-19 z 30. apríla 2016 vzatý do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd namietaným uznesením č. k. 2 Tpo 35/2016-63 z 11. mája 2016 tak, že sťažnosť podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku odmietol ako nedôvodnú.

Sťažovateľ namieta, že krajský súd sa v napadnutom uznesení z 11. mája 2016 nevysporiadal so sťažovateľom namietanou vecnou a miestnou nepríslušnosťou okresného súdu a iba „*veľmi všeobecne skonštatoval*“, že skutky, pre ktoré bol sťažovateľ vzatý do väzby, mali byť páchané na území okresu Galanta, ako aj na území okresu Nové Zámky. Sťažovateľ poukázal na skutočnosť, že už z uznesenia o vznesení obvinenia z 28. apríla 2016 sp. zn. ČVS: PPZ-811/NKA-PD-ZA-2015 vyplýva, že skutkov, ktoré sú mu kladené za vinu, sa mal dopustiť na rôznych miestach v okrese Galanta. Z obsahu vyšetrovacieho spisu nevyplýva podľa názoru sťažovateľa ani to, že by v jeho prípade išlo o tzv. dištančný delikt, ktorého následok nastal alebo mal nastať v okrese Nové Zámky. Podľa názoru sťažovateľa by okresný súd Nové Zámky nebol na konanie príslušný ani v prípade, ak by nebolo možné zistiť miesto spáchania trestného činu, keďže v takomto prípade by podľa § 17 ods. 3 Trestného poriadku prichádzalo do úvahy aplikovanie kritéria „miesta bydliska obvineného“, ktorým je v danom prípade Sereď, a teda príslušným by bol opätovne okresný súd Galanta.

Keďže krajský súd sa s uvedenou argumentáciou, ktorá bola súčasťou už sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu o jeho vzatí do väzby z 30. apríla 2016 nevysporiadal, sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vo veci rozhodol nálezom, ktorým vysloví porušenie jeho základných práv na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 a na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, ako aj jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu. Sťažovateľ

tiež navrhol, aby ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a uplatnil si tiež náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Sťažovateľ v sťažnosti namietal porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu v súvislosti s rozhodovaním o jeho vzatí do väzby. K porušeniu označených práv malo dôjsť tým, že krajský súd sa nevysporiadal s nedostatkom vecnej a miestnej príslušnosti

okresného súdu, ktorú sťažovateľ namietal vo svojej sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu o vzatí do väzby.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05).

Ústavný súd predovšetkým pripomína, že namietané rozhodnutie krajského súdu nadväzovalo na rozhodovanie okresného súdu a vo svojej podstate bolo rozhodnutím o osobnej slobode – o väzbe sťažovateľa, pričom na úrovni krajského súdu bolo konanie iniciované sťažnosťou sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu. Nešlo teda o konanie a rozhodovanie vo veci samej – o vine a treste.

Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, v tomto smere ústavný súd vo svojej judikatúre opakovane konštatoval (napr. I. ÚS 100/04, III. ÚS 135/04, I. ÚS 113/05, II. ÚS 151/09, II. ÚS 311/2013, IV. ÚS 444/2013, IV. ÚS 444/2013), že ide o všeobecné ustanovenie, ktoré upravuje základné právo na súdnu ochranu, a to vo vzťahu ku konaniu vo veci samej, a nevzťahuje sa na konanie o väzbe, na ktoré je aplikovateľný čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, ktorý je vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy v pomere špeciality, a sú v ňom implicitne obsiahnuté hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Táto súdna ochrana zahŕňa základné procesné garancie spravodlivého súdneho konania s prihliadnutím na povahu a účel konania o väzbe, a preto sú na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe aplikovateľné špeciálne

ustanovenia čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy o osobnej slobode, a nie všeobecné ustanovenie čl. 46 ods. 1 ústavy.

Vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd poznamenáva, že konania všeobecných súdov, ktorými sa rozhoduje o väzbe, nie sú konaniami o trestnom obvinení a ani konaniami o občianskych právach alebo záväzkoch, ako to vyžaduje citovaný článok dohovoru. Väzobným konaním podľa názoru ústavného súdu nemôže dôjsť k porušeniu práv zaručených v čl. 6 ods. 1 dohovoru aj z dôvodu, že túto oblasť ochrany práv upravuje vo svojich ustanoveniach čl. 5 dohovoru. Článok 6 dohovoru upravuje právo na spravodlivý proces a zásadne sa teda nevzťahuje na konanie o väzbe, pre ktoré platí špeciálna, pokiaľ ide o procesné záruky poskytnuté osobe nachádzajúcej sa vo väzbe, v zásade prísnejšia právna úprava obsiahnutá v čl. 5 dohovoru upravujúcom právo na slobodu a bezpečnosť (III. ÚS 272/03, II. ÚS 15/05, IV. ÚS 65/05, I. ÚS 256/07).

Sťažovateľ v podanej sťažnosti namietal aj porušenie svojho práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy. Právo na zákonného sudcu (v širšom na nestranný súd, pozn.) je obsiahnuté nielen v čl. 6 ods. 1 dohovoru, ale aj v čl. 5 dohovoru, keďže pojem „súd“ tu musí mať rovnaký význam ako v čl. 6 ods. 1 dohovoru. Z tých istých dôvodov treba právo na zákonného sudcu/nestranného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy považovať aj za súčasť čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy v prípadoch, keď súd rozhoduje o väzbe. Právo na zákonného sudcu v zmysle čl. 48 ods. 1 ústavy sa naproti tomu vzťahuje na konanie vo veci samej. Inými slovami, čl. 48 ods. 1 ústavy, ktorého porušenia sa sťažovateľ domáha vo svojej väzobnej veci, s touto nesúvisí, pretože tento článok sa vzťahuje na konanie vo veci samej, o ktoré v danom prípade nešlo (napr. II. ÚS 616/2016, II. ÚS 348/2016).

Ústavný súd, súc viazaný návrhom na rozhodnutie (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde), v tomto prípade konštatuje, že sťažovateľ, zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom a rozhodnutím krajského súdu v súvislostiach rozhodovania o väzbe, na ktoré sa ním označené články ústavy a dohovoru vecne nevzťahujú. Keďže neexistuje žiadna vecná súvislosť medzi postupom krajského súdu

a namietaným porušením označených článkov ústavy a dohovoru, sťažnosť sťažovateľa je zjavne neopodstatnená, a preto ju ústavný súd z tohto dôvodu odmietol už na predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa obsiahnutými v sťažnostnom petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. novembra 2016